

paa Adkomst hele Europa er overtydet? Og saa kommer man til os og taler om Forpligtelser! Har man ikke seet, endnu i den allerfænest Tid, hvorledes det er blevet erklæret fra tydske Side, at saalænge den danske Mandstamme endnu regjerede, var det kun reent Spilfægteri, de dreve med os; de brøbe sig ikke det Mindste om at faae disse Forpligtelser fra 1851 og 1852 opfyldte; de holdt kun Sagen gaaende, til det Tidspunkt kom, da Arvesfølgespørgsmaalet kunde stilles frem, og de kunde faae stillet den Fane op, som er erkjendt baade af Folkerepresentationerne og af Regjeringerne og af Forbundsdagen for at være den virkelige, nemlig Øsrivelsen af Slesvig og af Holsteen fra det danske Monarki? Og saa kommer man til os og taler om Forpligtelser, som om vi havde krænkert dem og sat dem tilside! Er dette den rette Opfattelse fra danske Mænds Side i et Dieblis som dette? Er det ikke tvertimod vel stiftet til at give hele Europa den Forestilling, at vi gaae omkring herhjemme med en flet Samvittighed? Er der Noget, der tør sige, at Forpligtelserne ere krænkede, saa forlanger jeg, at det skal siges tydeligt og klart, og at det ikke skal antydes med mystiske Ord, som man ikke kan faae fat paa (Winther: Maa jeg bede om Ordet!).

Man har her stillet os et Valg og sagt: „Hvad sætter Du vel høiest, enten Staten eller Forfatningen, enten Kronens Ret og Monarkiets Integritet eller de Paragrafer, som ere samlede i Forfatningen?“ Dette Spørgsmaal er ikke stillet, som det burde stilles. Det, hvorom det dreier sig i dette Dieblis, er ikke Affattelsen af enkelte Paragrafer i en Lov, det er ikke engang om en enkelt bestemt Forfatning, skreven saaledes og saaledes med de og de Navne under, men det er om en Forfatning som Symbol for hele det danske Riges Selvbestedelsesret med Anerkjendelse af de Traktater, som ere sluttede. Forfatningen af 2den Oktober 1855 saavel som Forfatningen af 18de November 1863 ere ikke Brud paa Dverenskomsterne af 1851 og 1852, men Opfyldelser af dem, og Opfyldelsen af dem ligger for den sidste Forfatnings Vedkommende i dens midlertidige Bestemmelser; det er netop i Henhold til hine Dverenskomster,

at de midlertidige Bestemmelser ere søiede til. Men der ligger noget Mere i denne Forfatning. Der ligger nemlig tillige i den anvist den Bei, man skal gaae, hvis det bliver umuligt at opretholde den hele Tilstand, som de midlertidige Bestemmelser forudsætte; og at denne Mulighed, kan komme og det allerede temmelig nær, derpaa synes jeg, vi have havt tilstrækkelige Beviser i den allerførste Tid. Men jeg skal dog minde om Noget, der ligger længere tilbage og staaer i uafskillelig Forbindelse med denne Forfatnings Tilblivelse, og det er, at i det tydske Forbund, hvortil Holsteen hører, er der ikke af uansvarlige Forsamlinger, men af de levende og bestemmende Fyrster, bleven udtalt som deres kongelige Program en større Sammenlutning af samtlige tydske Stater og under Forudsætning af et saadant Programs Opfyldelse er det en Umulighed at udføre, hvad der blev bestemt ved Kundgjøvelsen af 28de Januar 1852. Det kan ikke stee uden Forandring i denne. Det blev udtalt klart nok dengang i Forhandlingerne, skjøndt det besvære siden er blevet glemt og glemt endog af dem, der førte Forhandlingerne, at Forudsætningen for hele Ordningen var den, at Forbundet ikke fra sin Side tiltog sig større Indflydelse — enten over de enkelte tydske Lande eller over hele Monarkiet — end der lod sig forene med Kongens Souverænitæt. Denne Forudsætning brister, saasnart Noget af det lykkes, hvorpaa Tydskland arbejder i dette Dieblis. Nu siger jeg, at det er Betydningen af Forfatningen af 18de November med de midlertidige Bestemmelser, at den har udfikst Noget som vedvarende og blivende, nemlig det danske Riges Uafhængighed under alle Omstændigheder, og Noget som midlertidigt, nemlig Opfyldelsen af Kongens Forpligtelser til Udlandet, saalænge det overhovedet er muligt — ikke paa Grund af Hindringer fra hans Side, men paa Grund af Hindringer fra Andres Side — at opfyldte dem. Derfor er det ikke rigtigt at stille Valget saaledes til os: Holder Du meest paa Staten eller Forfatningen? Det er ikke Forfatningen, vi kæmpe for, men vor uafhængige Ret til, indenfor Traktaternes Omraade at bestemme vort eget konstitutionelle Liv, og som Kongen og Folket ere blevne enige